

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Николай Кирилов Михайлов, ФЖМК

Катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“, СУ „Св. Кл. Охридски“ на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Управление на комуникационни ситуации), обявен ДВ, 93/26.11.2019

1. Общи данни за участниците в конкурса. Конкурсът е с единствен участник гл. ас. д-р Светлана Иванова Станкова, преподавател във ФЖМК. След преглед на представените документи за участие, мога да заключа, че са спазени всички формални и съдържателни изисквания за допускане на кандидата до оценяване. Д-р Станкова участва в конкурса с една монография, съдържаща актуална и релевантна научна проблематика, както и студии и статии в академични издания, общо 14 научни авторски научни произведения. Кандидатът е предоставил справка за учебна заетост, която доказва дългогодишната му практика на успешен преподавател в различни бакалавърски и магистърски програми на ФЖМК. Коректно и старателно са попълнени и необходимите показатели по справките за националните минимални изисквания за академичната длъжност „доцент“. Като трябва да отбележа, че числовите стойности по съответните показатели надвишават минимално необходимите, които се изискват според Закона (по чл. 26 от ЗРАСРБ, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки) и правилника на Софийския университет. Това само по себе си е достатъчно доказателство за необходимите научни качества на кандидата. Така например в група показатели Д, свързана с цитиранията, при това от страна на влиятелни учени в съответното поле, д-р Станкова надхвърля необходимите точки (доказани са общо 75 точки, при необходими 50 точки), в което виждам аргумент за нейния авторитет на учен и специалист. Цялата документация за участие, която ми е предоставена е изрядна и отговаря на всички изисквания по ЗРАСРБ и Правилника на Софийския университет за неговото приложение (ПУРПНСЗАДСУ).

2. Описание и оценка на научните трудове на кандидата. Д-р Станкова е представила за участие в конкурса, както отбелязах, общо 14 самостоятелни научни произведения. Авторската монография „Бежанските движения към България в периода 2011-2015г. Комуникационни ситуации и медийни практики“, представлява самостоятелно и пълноценно научно усилие, посветено на изключително актуален проблем, свързан със съвременната проблематика в областта на комуникационните

ситуации и тяхното въздействие в социален контекст. Вниманието на автора се насочва към няколко изследователски полета – комуникация и комуникационен процес, миграции и миграционни политики, комуникационни ситуации и медийни практики. Комуникацията е определена като „процес на социално взаимодействие чрез съобщения“ или както би казал Чарлз Кули – механизъм, чрез който човешките взаимоотношения съществуват и се развиват. Този подход на автора поставя неговото изследване изцяло в контекста на професионалното направление на конкурса, за който кандидатства. Д-р Станкова предлага собствена дефиниция за комуникационна ситуация – за нея тя е „социална технология, целяща систематично налагане и поддържане на желани нагласи у адресатите, чрез използването на различни техники“. Комуникацията като човешко взаимодействие означава също така, че едно и също съобщение може да придобие различен смисъл, според комуникационната ситуация, в която е прието съответното съдържание. Всички тези разсъждения са поставени в контекста на една актуално социално и политическо обстоятелство - бежанските движения към България в определени периоди, които са привлекли научното внимание на кандидата. Поради това обстоятелство монографията предлага изследване по метода case study, което търси медийните анализи и реакции, свързани конкретните комуникационни ситуации в това отношение. Обект на задълбочен анализ от страна на кандидата са различните рамки, в които медийната репрезентация поставя бежанците, както и влиянието, което тази репрезентация оказва върху тяхното възприемане в обществото в български условия. Една от основните идеи на автора е свързана с възможността за управление на комуникационните ситуации чрез премислени и адекватни медийни практики, което придава силно практическо значение на монографичния труд като по този начин описва широко поле за неговото приложение, както е и белег за достиженията на кандидата в полетата на неговия научен интерес.

Освен монографията, кандидатът е предложил и още няколко научни текста, които според мен потвърждават устойчивия му интерес и компетентност в научната област на обявения конкурс. Те засягат отношението и взаимовръзката медии – политика и демонстрират конкретното и фактическо познаване на всички ситуации, в които тази връзка се проявява и които кандидатът е избрал за анализ. Според автора медийната интерпретация, подборът на думи и фрази, формират образи, послания и внушения, които не само влияят върху общественото мнение, но и „конструират реалност“. Това твърдение е подкрепено с редица анализи на сложните политически и социални условия в Украйна, Каталуня, САЩ и др., в които комуникационните ситуации се

формират от медиите, които понякога действат манипулативно върху своите аудитории. Авторът дори достига и до заключения с общофилософски характер, напр. за все по често срещаното налагащо се безразличие към разликата между лъжа и истина, често причинявано от медиите и тяхната дейност във важни за обществото области – политически избори, действия по самоопределение, избор на геополитическа ориентация и т.н. Исква да отбележа също и интересното и аргументирано наблюдение на д-р Станкова, че понятието за фалшиви новини се превръща от политиките и коментаторите в общ знаменател на всичко, с което те не са съгласни. Мога да кажа, че изследователските интереси на кандидата обхващат пълноценно изключително широк спектър от въпроси, свързани с публичната комуникация, проблемите за взаимоотношенията медии и власт, професионалната етика на журналистите, обществената мисия на медиите да са обществен водач и коректив, влиянието и въздействието на ПР стратегии в политическата комуникация и т.н., което придава изключително важно научно и практико- приложно значение на трудовете, представени за участие в конкурса и затвърждава впечатлението за кандидата като умел и задълбочен изследовател и учен.

3. Учебна и научноизследователска дейност. Кандидатът заема преподавателска позиция от 2007 г. - хоноруван преподавател във ФЖМК. От 2018 г е назначен на академичната длъжност „главен асистент“ като основен курс в бакалавърска степен, който води е „Изграждане на комуникационни ефекти“. Както се вижда от темата му той е пряко свързан с обявения конкурс, което говори за вече изградени качества на кандидата като преподавател. Д-р Станкова е посочила и други водени от нея курсове - „Медиите в политиката“, „Образът на врага в медиите“ и „Политически имидж“, както и такива, които е чела в магистърската степен на обучение. Това очертава профила и на опитен преподавател с вече изграден стил и начин на успешна работа със студенти. Като доказателство за това мога да приведа факта, че д-р Станкова е предпочетена за научен ръководител на пет бакалавърски и една магистърска теза, защитени отлично. Тези факти са показател за притежаван от страна на кандидата опит и утвърдени навици за работа със студенти, дипломанти, докторанти в научноизследователската им дейност. Самата тематика на водените от д-р Станкова курсове е насочена към сериозни и ключови проблеми на съвременното комуникационно знание, което е и признак за устойчив и траен неин интерес към тях. Затова и справките за учебното натоварване на кандидата показват тенденция към непрекъснато увеличаване на учебната и заетост и на засилващ се интерес от страна на академичната колегия към

изследваната от д-р Станкова проблематика. Което, според мен е показател, че кандидатът се утвърждава все повече като предпочитан изследовател и преподавател в теми като влиянието и взаимовръзката на медии и политика, изследване на комуникационни ситуации, дигитализацията на медиите като социален феномен и т.н. Впечатляваща е и активността на кандидата като редовен участник в конференции, семинари и други научни форуми. На тези важни научни събирания д-р Станкова демонстрира своята компетентност на утвърден и търсен изследовател по теми, посветени на социалните мрежи, публичните комуникационни практики, влиянието на медиите и т.н. Д-р Станкова също така намира време успешно да съчетае своята дейност като преподавател, изследовател и научен ръководител с допълнителни активности като участник в екип в различни научни и изследователски проекти с комуникационна тематика.

4. Заключение. Научните и изследователски качества на д-р Станкова, които ясно се разпознават в предоставените от нея публикации и други материали за участие в конкурса ме карат да приема еднозначно, че тя изпълнява високите изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“, както според ЗРАСРБ, така и според Правилника на Софийския университет. В тях кандидатът анализира задълбочено и систематично важни за комуникационното знание проблеми, както винаги предлага своя аргументирана и оригинална позиция. Също така в дейността си на дългогодишен преподавател, лектор и дори педагог, д-р Станкова демонстрира качества и умения, заради които е високо ценена като специалист, както от страна на своите колеги, така и от студенти, магистри и докторанти, пред които успява да поставя учебни и научни задачи, които да предизвикат интерес със своите актуалност и практическа значимост. Моето заключение от прегледа на документите и материалите на кандидата е изцяло положително и еднозначно препоръчвам д-р Светлана Иванова Станкова **да бъде избрана за академичната длъжност „доцент“** по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Управление на комуникационни ситуации).

Изготвил становището:

(Проф. д-р Николай Михайлов)

6.03. 2020